

Univerzitetni rehabilitacijski inštitut
Republike Slovenije - Soča

RAZVOJNI CENTER ZA ZAPOSLOTVENO REHABILITACIJO

Ljubljana, 14. maj 2013

mag. Darja Korva, državna svetnica
Državni svet Republike Slovenije

Zadeva: **DENARNI PREJEMKI IZ NASLOVA ZAPOSLOTVENE REHABILITACIJE in UPRAVIČENOST
DO DENARNE SOCIALNE POMOČI**

Spoštovana mag. Darja Korva,

Pozdravljamo vašo pobudo za pripravo sprememb socialne zakonodaje in pošiljamo naš predlog, ki smo ga predstavili tudi v razpravi na včerajšnjem posvetu v Državnem svetu.

Sprejetje Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS) je povzročilo pomembne spremembe na področju materialnega stanja uporabnikov zaposlitvene rehabilitacije, in sicer v škodo le-teh. V zadnjem letu smo pri uporabnikih storitev zaposlitvene rehabilitacije in socialne vključenosti zaznavali povečane socialne stiske, ki so nastale tudi zaradi sprememb socialne zakonodaje. Storitve zaposlitvene rehabilitacije so namenjene brezposelnim invalidom, ki spadajo med z revščino ogrožene skupine ljudi. Določilo, da se denarni prejemek iz zaposlitvene rehabilitacije ne všteva med prihodke, je bilo veljavno do spremembe te zakonodaje, ki je pričela veljati z lanskim letom. Strokovni delavci opozarjamo, da s tem ustvarjamo past nadomestil (t.i. »benefit-trap«), ki uporabnike demotivira k aktivnostim na trgu dela. Po novi socialni zakonodaji namreč uporabnikom DSP ne pripada oz. se jim zniža, še dodatno pa morajo plačati dodatno zdravstveno zavarovanje, kar pomeni, da je za njih bolj ugodno, da se v storitve zaposlitvene rehabilitacije ne vključujejo. Vsak šesti prebivalec Evropske Unije trpi za lažjo ali težjo obliko invalidnosti, kar pomeni, da se približno 80 milijonov posameznikov pogosto ne more v celoti vključiti v družbo in gospodarstvo zaradi okoljskih in vedenjskih ovir. Stopnja revščine je med invalidi 70 % višja od povprečja, deloma prav zaradi omejenega dostopa do zaposlitve (vir: Evropska strategija o invalidnosti 2010 – 2020).

Zato predlagamo, da se opredeli prejemek iz zaposlitvene rehabilitacije kot prihodek, ki se ne upošteva pri odmeri pravic denarne socialne pomoči.

ZUPJS v 12. členu določa dohodke in prejemke, ki se jih šteje v dohodek, ki se upošteva. Po tem se **uporabnikom storitev zaposlitvene rehabilitacije**, ki so prejemniki denarnega prejemka po Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI), denarni prejemek upošteva pri odmeri denarne socialne pomoči (pri uporabnikih storitev, ki so do le-te upravičeni).

Denarni prejemek je prejemek, do katerega so uporabniki storitev upravičeni v primeru, ko so v storitve zaposlitvene rehabilitacije vključeni najmanj 100 ur na mesec. Do takšnih primerov v veliki večini pride, ko je uporabnik storitev vključen v storitev J – Usposabljanje na konkretnem delovnem mestu oziroma v izbranem poklicu. Poleg denarnega prejemka je uporabnik upravičen še do nadomestila potnih stroškov, ki se ne šteje kot dohodek, ki se upošteva.

Denarni prejemek je namenjen kritju stroškov, ki nastanejo ob tem, ko je uporabnik storitev delovno aktiven. Višina denarnega prejemka je 40 % minimalne plače. Ker so po ZZRZI uporabniki storitev, ki so vključeni v usposabljanje na konkretnem delovnem mestu, poleg denarnega prejemka upravičeni le do povračila potnih stroškov, denarni prejemek koristijo za ostale stroške, ki nastanejo ob vključevanju v storitve zaposlitvene rehabilitacije (npr. malica, posebna prehrana pri posameznikih, ki zaradi specifičnih zdravstvenih težav le-to potrebujejo, osebna higiena, oblačila ipd.). Denarna socialna pomoč je namenjena zadovoljevanju minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogočajo preživetje, medtem ko vključevanje v storitev J - Usposabljanje na konkretnem delovnem mestu ali v izbranem poklicu uporabnikom predstavlja dodatne stroške. Poleg tega zmanjševanje denarne socialne pomoči zaradi delovne aktivnosti deluje demotivacijsko in posledično zmanjšuje učinkovitost programa zaposlitvene rehabilitacije.

Menimo, da upoštevanje denarnega prejemka k dohodkom posameznika ni upravičeno, saj je denarni dohodek namenjen za kritje stroškov, ki jih ima uporabnik v času usposabljanja na konkretnem delovnem mestu (storitev J po ZZRZI).

Lep pozdrav!

Pripravila:

Valentina Brecej
Raziskovalno razvojna sodelavka

mag. Aleksandra Tabaj
Vodja RCZR